

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

9. Pauperes esse Deo similes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

gens aeterna est, cessantibus puerperijs. Hæc Solinus, qui rectè scribit, Essenos castitatem paupertati coniunxisse. Nam pecunijs indigent, qui vel de prole cogitant, vel de voluptate. Essenorum porro paupertas multis testimonijs est confirmata. Eusebius ex Philone ita scribit: *Nemo proprium aliquod possidet, non domos, non pecus, non vas aliquod, sed omnibus in medio positis communiter utuntur: habitant simul, & conuiuunt ut sodales: Cumq; omnia pro communi utilitate faciunt, alia aliorum negotia sunt qua impigre subeuntes certant; non frigus, non calorem, non aliquam aëris mutationem formidantes. Sunt autem eorum alij agricola, alij pastores, alij apum cultores, alij aliarum artium magistri. Cumq; à laboribus suis mercedem ceperint, apud eum deponunt, qui quaestor creatus est. Is omnia diligenter procurat, quibus egent: egent autem paucissimis, cum omnem luxum, tamquam animæ & corporis morbum aspernentur. Et infra de iisdem: Quod virtuti studeant, patet, quia pecuniam negligunt. Ac rursum. Nullus domum habitat, qua omnium communis non sit: unum ararium, unus sumtus omnibus est: vestis communis, communis cibus & potus, communis mensa, omnis vita communis est. Atq; alio loco: Hoc in primis testatur, quod facultatibus suis renunciarint, ac bonis ad se pertinentibus cesserint ij, qui Philosophari cœpissent, & cunctis huius vitæ curis abstinnerint, &c: Et infra. Vinum quidem nemo omnino, ne gustu quidem contingit, sed nec quamlibet carnem, tantum autem aqua est eis poculum, & panis cum sale vel hyssopo cibus. Tales fuere Esseni, nempe primi fideles Hierosolymæ & Alexandriæ. Qui quò tempore, eò etiam, vt dixi, virtute fuere Christo propiores.*

Nam, vt scitè Nyssenus dixit: *Christianismus est vitæ diuina imitatio. Et Nysseni frater Basilii: Christianismus quid est? Abstinentia Dei, quatenus eam asequi potest humana fragilitas natura. Votum sine reus es, te Christianum fore? Ne cunctere Deo fieri similis. Christianus indue.* Quæ sanè maxima est commendatio paupertatis, quod Deo similes efficiat. Quid ita? cum præsertim Deus sit Dominus omnium rerum, omnibus abundet, nec quidquam ei desit; pauperes autem penuria laborent? & ob hanc ipsam causam, vt ex Varrone Tiraquellus aduertit, *diuites*, quasi quidam *Diui* habeantur? Ita planè vulgus iudicat, cum nemo magis à Diuis distet, quàm *diues* plenus curis, & *ærumnis*, Pauper autem proximè

Euseb. lib. 2.
Præparat.
Euang. cap. 4.
Vide eumd.
lib. 9 de Præparat. Euang.
c. 1. & Ioseph.
l. 1. de bell.
cap. 7.

Euseb. lib. 2.
Histor. c. 17.

IX.

S. Greg. Nyss.
init. tractat.
S. Basil. homil. 10. Hæc
xæmæra.

Tiraquell.
cap. 3. de Nobilitate, n. 12.

ad

ad Deum accedit. *Sunt aliqui*, inquit Philo, quos (Deus) *promouet, & volantes super omnes species, omniaq; genera prope seipsum collo- cat: sicut Moyfi quoque dicit: Tu verò hic sta mecum.* Et paulo post. *Quin & cum in terrenis eo utebatur negotijs, non principis, aut regis communem aliquam virtutem indidit ei: Sed Deum eum constituit.* Deum scilicet Pharaonis; in quem ei velut diuinam potestatem de- dit; quia diuinam velut vitam vixit. Audi igitur, quo modo vo- luntate pauperes vitam diuinam imitentur. 1. Quia sanè Deus est diues: at si Bias interrogetur, quis pro diuite, quis pro paupere habendus sit, ita ratiocinatur; apud Aufonium.

Quis diues? qui nil cupit: aut quis pauper? auarus:

Cum ergo voluntarius pauper nil cupiat, auarus autem plurima, consequens est, auarum pauperem; voluntarium autem paupe- rem diuitem, adeoq; in hoc Deo similem esse. 2. Quia ideò Deus diues est, quòd sine nostra liberalitate satis ipse habeat, iuxta illud: *Dixi Domino, Deus meus es tu, quoniam bonorum meorum non es.* Atqui, si Quintiliano credimus, homini paupertatem amanti, *Satis diuitiarum est, nihil amplius velle: & vt Clemens Alexandri- nus ait: cupiditatum inopia, optima est diuitiarum copia.* 3. Tantò quisque propius accedit ad similitudinem Dei, quantò sibi ipse magis sufficit, tantò ab vitæ diuinæ imitatione longius recedit, quantò minus ipsi sufficit, pluribusque indiget, qui ei succurrunt. Diuites mundi igitur necesse est, Deo longè esse dissimiliores, & quò ditiores sunt, longius à vitæ diuinæ imitatione recedere. Si- quidem tantò minus sibi ipsis sufficiunt. Quod inde intelligi po- test, quia maiores Domini, maiorem habent comitatum, plures feruos, plures opifices. Alij sunt eis à consilijs, alij à cubiculis, alij à poculis. Nec jam tantum indigent sartoribus, futoribus, mer- catoribus, aurificibus, lanionibus, cocis, hortulanis, medicis, pharmacopolis, & sexcentis alijs, talibus; verum etiam manè, qui eos à somno excitet; qui lumen accendat; qui vestem internam & externam, qui calceos inducat; qui calamistro crines componat; qui eis matulam, qui guttulum, qui mantile porrigat; qui pallium in humeros iniiciat, qui gladium lateri accommodet; qui præce- dat, & viam monstrat face prælata; qui cibos afferat, carpat, in- orbe anteponat; qui calicem crystallinum lauet, impleat, prægu- set.

Philo. lib. de
sacrificio
Abel & Cain.

Psal. 15. 1.

Aloupsuif
1075ab. p. 100
12. n. 1114

88

fret. Denique aula non capit omnes, qui pro eius mensa, pro cella, pro vestiario, pro arario, pro archiuo laborant. Nec satis est, vt in custodiam illius centum excubent satellites, decem centuriones; totos debet alere exercitus, vt in regno suo sit tutus. Nondum contentus est, quingenti illi non sufficiunt venatores; canum autem innumera turba à pauperibus alenda; vt vel hinc similis fiat illi diuiti, cuius canes vulnera Lazari lixerunt, vt illius sanguine alerentur, cui herus illorum negauit micam de mensa cadentes. Finis nullus erit, si omnia velim enumerare, quibus diuites necesse est sustentari. His omnibus non indiget pauper. Sine comitatu incedit; nec famulos constituit, nec seruos conducit, nec opifices occupat. Non habet consiliarios, non cubicularios, non pocillatores. Nihil curat sartores; qui cum D. Paulo potest nudus caeli iniurias perferre: nihil futores, qui assuèrit nudis pedibus irer facere; nihil mercatores, aurifices, Phrygiones, qui munditias vrbanas, qui floridas vestes, qui fulgentes abacos aspernatur. Ipse sibi lanio, ipse cocus, ipse hortulanus, ipse medicus, ipse pharmacopola est. Ipse sibi lumen, ipse focum accendit: ipse tunicas & crepidas induit; ipse sibi barbam, sine speculo tondet; neque indiget manè, qui è lecto ad mensam vocet, inedia eum excitat, inopia contra fures & latrones defensat. Itaque quia illi conuenit cum paupertate, diues est. Quod vult, habet, quia velle, quod satis est, potest. Minimo eget, quia minimum cupit: nihilo eget, si nihilum cupit. Quanta hæc est Dei & pauperis similitudo? Quantum ab hac distat diues, qui plurimis, & maximis eget, plurima & maxima cupit? Testis est Tacitus, Neronè Valerio Messalla consuli, qui Coruini Oratoris pronepos fuit, obtulisse in singulos annos quingenta sestertia, quibus paupertatem & inopiam sustentaret, hoc est, nostræ pecuniæ duodecim millia & quingenta aureorum, vt Budæus computat. In hac tanta summa Messalla paupertate laborare censebatur; quia existimabat, se egere maiore, quam desiderabat. Is autem, qui paucis potest esse contentus, paucis eget, atque ea propter ditior est quolibet locuplete. Diogenem admirari magnopere atque laudare soleo rerum humanarum omnium contentorem, ait S. Basilius, qui se rege Alexandro ditiozem paruo contentus ostendit, cum ille procul dubio

Tacit. lib. 1

Budæus lib. de asse.

S. Basl. hom. 24

Z ad suum

ad suum statum suslinendum pluribus indigere. Nobis autem, si non Biblia Misij adsint talenta, & iugera tot terra, pascuaq, ac greges innumerabiles, nulla satietas est. Quantum ergo ostendimus nos dissidere à Deo, si tantis ipsi nos fatemur indigere?

CAPVT XV.

Amicos, & fratres Christi Domini, hoc est, pauperes voluntarios, etiam posterioribus seculis, plurimos extitisse.

I.

Quoniam autem homo, quantumcumque allaboret à se, terrena omnia abdicare, tamen adhuc infinitis, à diuina perfectione, modis distat, semper enim adhuc multis indigebit, idcirco, Deus, cui accedere ad perfectionem nihil poterat, homo factus est, vt imperfectiones quasdam hominis assumeret, atq; cibo, potu, veste indigeret, quibus quàm moderatissimè vtendis, nos frugalitatè edocuit. Quamobrem, teste S. Bonaventura, S. Franciscus *Aiebat socijs: Dum pauperè vides, ô frater, speculū tibi proponitur Christi: ipseq, in pauperibus omnibus Christi effigiem contemplabatur.* Quare sicut homo ratione præditus ad imaginè & similitudinem Dei est creatus, ita homo paupertate ornatus, ad imaginem & similitudinem Christi est factus. Idcirco se exinanimit, vt nos eius exemplo conformaremus. Ad hunc ergo paupertatis magistrum, qui proximè accedit imitatione, ita se Deo probat, vt eum non jam seruum (quæ tamen magna dignitas est, cum seruire Deo, sit regnare) sed amicum, sed fratrem, sed imaginem Dei vocet. *Cornelius*, inquit Phrinicus, à secretis Imperatoris, est nomine tenus, sed ei vsque adeò est in amoribus, vt reipsa Imperij particeps, & collega haberi debeat. Ad eundem modum, qui Christum sequuntur, serui Christi sunt nomine tenus, reipsa amici. *Vos amici mei estis*, inquit, *si feceritis, quæ ego precipio vobis, multò magis, si feceritis, quæ ego consulo vobis. Iam non dicam vos seruos: quia seruus nescit, quid faciat dominus eius. Vos autem dixi amicos: quia omnia, quacumq, audiui à Patre meo, nota feci vobis.* Inter quæ arcana est amor paupertatis. Siquidem non omnes capiunt verbum hoc. Qui autem capiunt, ex seruis transeunt in numerum amicorum, An non quæstiosa est seruitus, cui amicitia

S. Bonau. in
vita S. Franc.
cap. 8.

Phrinic. in
principio
Egl. Attic.
apud Ale-
xandr. Pelle-
grinū in c. 1.
Matth.
Paradoxo 1.
Ioan. 15. 14.

pro